

A használtpiacon rengeteg régebbi objektívet kínálnak, amelyek adapterek segítségével a legtöbb tükör nélküli kamerához csatlakoztathatók. Most a nagylátószögű objektíveket vesszük szemügyre.

Objektívek fillérékért?

Nagylátószög olcsón

■ SZITA PÉTER

Az igazán látványos nagylátószögű fotókhoz 20–24 mm-es ekv. gyújtótávolságú objektívre van szükség, sok esetben azonban egy moderált, 35 mm körüli érték a megfelelő, amelyen még nem látványosak a torzítások. A filmes éra óta eltelt években talán a nagylátószögű objektívek fejlesztésében történt a legnagyobb fejlődés, a mai modellek sokkal jobb képminőséget nyújtanak, mint 20-30 éves társaik. Nem is be-

szélve arról, hogy a legtöbb amatőr által használt APS-C vagy még kisebb szenzormérethez szorzótényezőt kell figyelembe venni, így például a filmes világban erős nagylátószögűnek számító 20 mm-es objektív egy APS-C-szenzoros kamerán már egy teljesen mindennapi 30 mm-es ekv. gyújtótávolságnak megfelelő látószöget fog nyújtani. E nehézségek ellenére azonban megérheti néhány régi és olcsó nagylátószögű objektív beszerzése. Sajnos itt hátrányba kerülnek az APS-C-szenzorméretnél kisebb érzékelőjű kamerák (pl. Mikro 4/3) tulajdonosai, azonban a sorozat következő részében, olcsó és jó teleobjektívek után kutatva ők lesznek előnyben. Így most elsősorban APS-C-szenzormérethez ajánlunk jó opciókat.

Alapobjektív helyett enyhe nagylátót

A hagyományos besorolás szerint kisfilmre és full frame szenzorra 50 mm-es gyújtótávolságú az alapobjektív, APS-C-szenzorra pedig az 1,5-es szorzótényező miatt nagyjából 35 mm körüli. Sokan azonban jobban szeretik a kicsivel nagyobb látószögeket, így filmen vagy full frame gépen inkább egy enyhe nagylátószögűnek számító 35 mm-es objektívet hordanak maguknál általános célokra. Ez sokkal inkább passzol az általános fototémákhoz, mint az általában túl szűknek bizonyuló 50-es. A látószög épp annyival szélesebb az alapobjektívknél megszokottaknál, hogy némi tágasságot, teret

adjon a képelemek között, azonban a képen még nem tűnnek fel a tipikus nagylátós jellegzetességek, mint az elnyújtott előtér vagy a szélek és a sarkok felé növekvő torzulás. Tág kivágású, a hátteret is a kép fontos részeként kezelő személyfotózáshoz, csoportképekhez, tájfotózáshoz, városi fotózáshoz ideális. A kisebb APS-C-szenzoron a klasszikus 35 mm-es gyújtótáv megfelelője kb. 24 mm-re adódik. A 24 mm pedig a klasszikus filmes fix objektívsorozat egyik tipikus gyújtótávolsága, így nem nehéz belőle használt darabokat találni. A tipikus fényerő f/2,8, ami már önmagában is előrelépést jelent a tipikus alapzoomok f/4 körüli, vagy még rosszabb értékéhez képest. Így aki egy igazán sokcélú olcsó fixet szeretne alapzoomja mellé, jól jár egy ilyenrel. A kevésbé neves gyártók manuálfókuszos termékei (pl. Miranda, Vivitar) már 15 000 forinttól hozzáférhetők, kicsivel 20 000 forint fölött pedig a Canon FD 24 mm-es is kapható. E modellek képességeivel általában nincs probléma, mivel az APS-C-szenzoron pont a leggyengébb teljesítményt nyújtó sarkok és szélek kerülnek levágásra. Még teljes, f/2,8-es nyíláson is használhatók, közepes, f/8-as értéknél pedig szinte biztos, hogy élesebb képet adnak, mint egy olcsó alapzoom. A képek kontrasztja azonban elmaradhat egy mai objektívétől, ez azonban a fényképezőgép képstílus-beállítással vagy az utólagos feldolgozás során könnyen korrigálható. Napellenző használata azonban mindenképp javasolt, mert a legtöbb régebbi nagylátószögű

objektívhez hasonlóan ezek a modellek is hajlamosak a becsillanásra, a viszonylag fejletlen bevonatrendszerek miatt szerencsétlen esetben akár használhatatlanul fátyolos képet is kaphatunk.

Halszemet olcsón

A nagylátószögű fotózás speciális ága a halszemobjektívek használata. A halszemek azonban drágák, és nem használhatók univerzálisan. Ezt a két kijelentést azonban hamar megcáfolhatjuk. Az orosz fejlesztésű

MINITESZT:

Sigma 24 mm f/2,8 AF

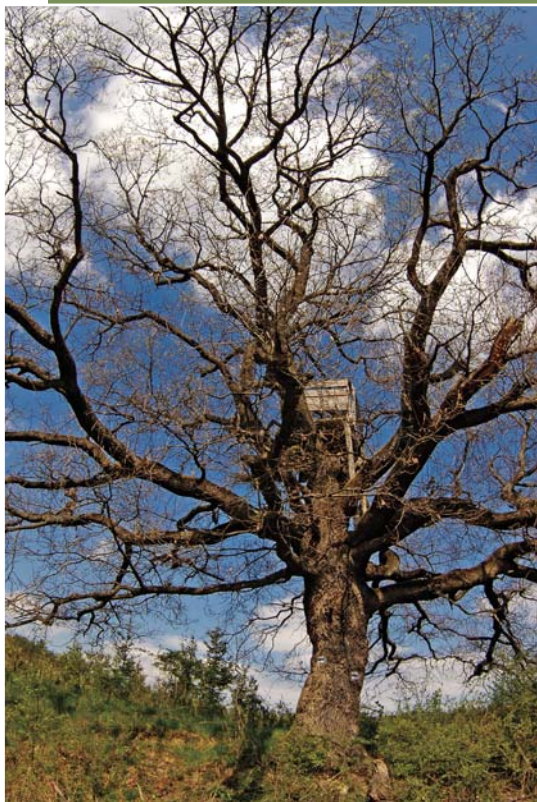
A Sigma autofókuszos 24-ese az 1990-es évek végén készült, különlegessége, hogy a szokásosnál kisebb a közelpontja, így egészen 18 centiméteres távolsáig élesre lehet állítani. Erre utal rajta a Macro felirat is, amely esetünkben 1:4-es leképzési aránynak felel meg. Eredeti napellenzője helyett mindenképp érdemes egy szűkebbet vásárolni, amely az APS-C-szenzoros látószöghöz illeszkedik. Erre szükség is van, mert az objektív nagyon hajlamos a becsillanásra és az ellenfényes fátyolosodásra. Napellenzővel használva azonban árát megszegyenítő képminőséget ad, APS-C-szenzoron már nyitott rekeszsel is remekül használható. Néhány értékkel lerekeselve már a képsarkokban is élesebb a képe, mint egy olcsó alapzoomé. Filmen vagy full frame érzékelőn az objektív láthatóan vignettál nyitott rekeszeknél, kis szenzoron azonban ez a hatás visszafogottabb. Az objektív masszív darab, a burkolaton alkalmazott festés azonban hajlamos idővel lekopni, ahogy több hasonló korú Sigma objektívénél is. A vékony gumihatású festékréteg kopása azonban csak esztétikai hiba, ráadásul a vásárlásnál remek alkualap. Arra azonban ügyeljünk, hogy a festékréteg ne legyen ragadós. Hátrányként említhető még, hogy az automatikus élességállítás elég hangos. Ugyanez az objektív létezik még Quantaray márkanev alatt is, teljesen azonos optikai és mechanikai minőséggel. Canon EF-, Nikon F-, Pentax K- és Minolta A- (Sony A-) csatlakozással készült. Akár már 20 000 forintos áron is kifizethető, de inkább 30 000 Ft körüli összeget szánjunk rá.

Felvétel 24 mm-es objektívvel, APS-C szenzoros vázzal.

MC Zenitar-M 16 mm f/2,8

Az 1990-es években kifejlesztett orosz halszem masszív kivitelű, csak manuális élességállítással készül, M42 menetes változat mellett Nikon F-, Pentax K és Canon EF-csatlakozással. Érdekes, hogy az objektív hátuljára kisméretű menetes üvegszűrők helyezhetők. Ezekből hármat kapunk gyári csomagban, de mind a fekete-fehér filmes fotózáshoz használatos, így nem vesszük hasznát digitális gépen. Alapértelmezésképp azonban egy semleges szűrő van a leghátsó lencsetag mögé csavarva, amely bele van kalkulálva az optikai konstrukcióba. Így ennek meglétére mindenképp ügyeljünk használt darab vásárlásakor. A képesség teljes nyíláson láthatóan lágy, közepes és annál zártabb rekeszelnél azonban kitűnő teljesítményt nyújt, az ideális pont valahol f/11 körül található. A rövid úton állítható élességgyűrűhöz az egyébként is hatalmas mélységélesség miatt nem sokat kell nyúlni. Ha normál nagylátószögű objektív helyett használjuk, akkor Photoshop, Panotools vagy egyéb programmal végezhetjük el a képek torzításmentesítését.

Felvétel 16 mm-es halszemmél, APS-C szenzoros fényképezőgéppel. Szabálytalan vonalakkól álló témák esetén nincs szükség utólagos torzításkorrekcióra.

Felvétel 16 mm-es halszemmél, APS-C szenzoros fényképezőgéppel korrekció előtt (balra) és után (jobbra).

Zenitar 16 mm f/2,8 objektív ugyanis újonnan is nagyjából 45 000 Ft-os áron hozzáférhető, használtan pedig még ennél is olcsóbban. Ha nem tudunk drága ultra-nagylátószögű objektívet vásárolni, de felvállaljuk, hogy halszemes képeinket utólag, szoftveresen „kiegyenesítjük”, akkor egy ilyen APS-C-szenzor használata esetén egy 14–15 mm-es objektívet válthatunk ki. Azaz a kiegyenesítés után olyan képet kapunk, mintha egy 14–15 mm-es hagyományos nagylátószögű objektívet fotóztunk volna (21–22 mm ekv.). Ez már olyan gyújtótávolság, amely remekül használható látványos tájfotókhoz vagy a közeli témákat látványosan felnagyító felvételekhez. Ideális és olcsó választás így a természetfotózás nagylátószögű ága iránt érdeklődőknek. Sok esetben azonban nincs is szükség az egyenesítésre, ugyanis ha témánkon nincsenek egyenes vonalak (pl. tájképek), akkor a kisebb szenzorméretnek köszönhetően alig tűnik fel a torzítás. Egy APS-C-szenzoros ultra-

nagylátószögű zoom kb. 200 000 Ft fölötti árhoz képest így negyed-ötöd áron készíthetünk valóban hatásos nagylátószögű fotókat. Az olcsó megoldást keresők körében vonzóak lehetnek a távolkeleti gyártók nagylátószögű vagy halszemelőtétjei, amelyeket a meglévő objektív elé kell rögzíteni, ezek nagy többsége azonban vagy olyan sokat rombol a képminőségben, hogy nem érdemes megvásárolni, vagy az előállított halszemhatás sokkal inkább a vonalak görbítésében, mint a látószög jelentős növelésében ölt testet. Így ilyen előtét vásárlása csak előzetes próba után javasolható.

Az előző részekben:

**Olcsó és jó 50 mm-es alapok (DFM 2014. május-június)
Konverterek régi objektívekhez (DFM 2014. április)**

A következő részben:

Teleobjektívek olcsón